

Veletržní listy

22. mezinárodní knižní veletrh
a literární festival

Svět knihy Praha

NEDĚLE

15. 5. 2016

České krimi se blýská na lepší časy

Ve Velkém sále se v sobotu po poledni diskutovalo o české detektivce. Zájem návštěvníků byl velký, což symbolizovalo i vzrůstající zájem o českou detektivku na současném knižním trhu.

Spisovatelka a překladatelka **MICHAELA KLEVISOVÁ**, spisovatelé a zároveň scenáristé **JOSEF KLÍMA**, **ŠTĚPÁN KOPŘIVA** a **MICHAL SÝKORA** a herec **MIROSLAV HANUŠ** jsou lidmi, o nichž se na poli detektivní literatury a jejího televizního ztvárnění hodně mluví. Jsou skutečnými současnými hvězdami české krimi. „Po revoluci v roce 1989 se česká detektivka ocitla mimo zájem čtenářů. Přišla silná zahraniční tvorba a čtenáři, kteří o ni byli čtyřicet let ochuzeni, ji s nadšením hlali a domácí detektivní tvorba šla zbrotou,“ zaznělo na úvod. V posledních letech se však začalo blýskat lepší české detektivní časy. Krimi žánru se věnuje stále více autorů a v televizi vzniká jeden seriál za druhým. „K psaní detektivek jsem se dostala jako čtenářka. Byla jsem velká obdivovatelka spisovatelky P. D. James. Když jsem přečetla všechno, co napsala, bylo mi tak líto, že už nic dalšího nebude, že jsem se rozhodla napsat si další příběh sama. Poslala jsem to do nakladatelství Motto a hned druhý den mi paní nakladatelka volala, že knihu vydá. Tak se zrodil můj detektivka Bergman,“ popsal svou cestu k tvorbě krimi knih Michaela Klevisová. Josef Klíma, jehož tvorba zamilovala nejen do knih, ale i do kin a televize, si trochu postěžoval na to, že právě televize devaluje práci

spisovatelů. „My se na televizních seriálech autorsky hrozně vyčerpáváme. Zatímco Jo Nesbø napíše několik knih, které jsou až poté zfilmovány, my píšeme seriál, přičemž každý díl je vlastně jedna kniha. Musí mít zápletku i rozuzlení. Tímhle je česká detektivní tvorba poznamenaná.“ Štěpán Kopřiva je na poli detektivní literatury nováčkem. Od jiných autorů se liší tím, že svému hlavnímu hrdinovi nedal zatím žádné jméno. „Můj hrdina je nepojmenovaný a tak to asi zůstane,“ zklamal své čtenáře. Michal Sýkora se s hlavními postavami své knihy také nemazil a hned v druhém románu je poslal kamsi do detektivního nebe. „Nechci postavy rozmělnovat, tak je radši zlikviduju.“ Do diskuse se připojil i herec Miroslav Hanuš, kterého si diváci oblíbili jako šéfa mord party Korejse v seriálu Případy 1. oddělení. „Korejse se zřejmě už nevrátí, protože autoři se bojí, že by to byla nastavovaná kaše. Teď se ale připravují Četníci z Luhačovic, takže o detektivní žánr na obrazovce nebude nouze.“ Závěrem diskuse, která se točila okolo knih všech zúčastněných, pak za velkého zájmu návštěvníků proběhla autogramiáda. Česká krimi se skutečně opět veze na vlně čtenářského zájmu.

JM

FIXNÍ CENY KNIH? U NÁS ZATÍM UTOPIE, VE SLOVINSKU REALITA!

Ve Slovinsku se podařilo prosadit to, po čem někteří čeští knihkupci a nakladatelé marně volají, zákon o fixních cenách.

Autorka a publicistka **TANJA TUMA** prozradila návštěvníkům veletrhu, především z řad odborníků, jak se ve Slovinsku zákon o fixních cenách podařilo prosadit. „Nejprve musíte mít nadšené lidi, kteří si přejí změnu, a poté je důležité mít ministra, který je změně nakloněn. Je totiž třeba si uvědomit, že takový zákon je především politické rozhodnutí, nikoli obchodní, a proto spadá do kompetence ministerstva kultury. Nám se naše snahy podařilo uvést v život až po deseti letech, a to právě díky tomu, že se ministrem stal osvědčený člověk. Jakmile bylo možné opřít se o návrh zákona, věci se začaly měnit,“ vysvětlovala Tanja Tuma. Zákon o fixních cenách byl přijat v roce 2014 a stanovuje, že cena knihy se nesmí změnit po dobu šesti měsíců, přičemž nejde jen o knihy tištěné, ale i o audioknihy, e-knihy, slovníky i učebnice. S uvedením zákona v platnost byl zároveň vytvořen portál, kde musí být každá vydaná kniha uvedena pod vlastním kódem a cenou. „Zápis je povinný, je to součást zákona, nemůžete knihu prodávat, aniž byste ji neměli přihlášenou,“ dodala Tanja Tuma. Reakce na zákon je podle prvních zkušeností pozitivní. „Zákon pomohl všem, knihkopcům, nakladatelům i koncovým zákazníkům. Knihkupci mají o starost méně a mohou se více věnovat propagaci knih a spokojeni jsou i čtenáři. Někteří se sice obávali, že za knihu zaplatí víc, ale brzy většina pochopila, že tomu tak není, že zákon hájí i jejich zájmy.“ Celý knižní trh se tak podle Tanji Tuma zklidnil, malí knihkupci se už nemusejí bát, že by je velcí hráči mohli vytlačit obrovskými slevami a mohou se více věnovat práci s autory. „My, co jsme žili za železnou oponou, nemáme pravidla zrovna v lásce, jsou pro nás svazující, ale pokud jsou pro ně vážné argumenty, což v případě zákona o fixních cenách byly, měly bychom je respektovat,“ uzavřela svou zajímavou prezentaci Tanja Tuma. Závěrem probíhala diskuse, v níž čeští zástupci nakladatelů a knihkopců debatovali o tom, jak by na podobný zákon reagoval český trh a jaká úskalí by bylo třeba zdolat. Škoda jen, že jich v autorském salónku bylo tak málo. S takto vlažným přístupem se podobného zákona, jaký pomohl slovinskému knižnímu trhu, těžko dočkáme. JM

Yrsa Sigurdardóttir

Setkání hvězdy severské krimi Yrsy Sigurdardóttir s českými čtenáři. Dle úsměvu autorky proběhlo úspěšně.

Když je v hlavní roli město

Jedním z hlavních témat knižního veletrhu 2016 bylo **MĚSTO JAKO LITERÁRNÍ KULISA**. Tomuto tématu byla věnována beseda **JANA MALURÝ** z Filozofické fakulty Ostravské univerzity, který si ke společnému uvažování přizval dva básníky – **JOSEFA STRAKU** a **JOSEFA HRDLÍČKU** – a také prozaika **MILOŠE URBANA**, který ve svých románech postupně zpracovává jednotlivé pražské čtvrti od Židovského města (Lord Mord), přes Nové Město (Sedmikostelí) až po periferní Libeň (Praha piccola).

Všichni účastníci diskuze se shodli na tom, že Praha je doslova ideální literární kulisa, neboť v ní lze nalézt řadu stylových a pocitových rovin – Praha magická, Praha gotická, Praha mystická či Praha barokní. Zdá se, že aby město mělo předpoklad stát se literárním objektem, mělo by mít svoji historickou identitu. Ovšem nemusí to platit vždy. Například Český Krumlov má bezpochyby historizující tvář, a přesto se nestal kulisou pro žádný současný román. Ze světových historických měst má podobné literární kouzlo jako Praha například Krakov, Vídeň nebo Benátky.

Často se obraz města objevuje v tvorbě exilových autorů, kteří se vrací do města svého srdce formou vzpomínek. Jejich pouto k městu bývá ještě silnější, než je tomu v případě autorů ve městě žijících a tvořících. Dalším specifickým a zdaleka ne ojedinělým případem je to, když se nějaký spisovatel rozhodne

Josef Straka, Miloš Urban a Josef Hrdlička

umístit své dílo do města, ve kterém nikdy fyzicky nebyl. To už jde o utopické ztvárnění města.

Má autor ve svém díle vycházet z přesné mapy města? Měl by. Městská topografie mu pomáhá navozovat atmosféru díla. To ale neznamená, že by si nemohl dovolit i určitou schválnost. Například popsat neexistující propojení dvou míst třeba nějakým průchodem, který ve skutečnosti neexistuje.

Řada děl umístěných do nějakého skutečného města souvisí s pohledem chodce. Chůze je totiž nejpřirozenější dopravou po městě, při které ještě lze vnímat jeho souvislosti hlouběji než jenom jako kulisu. To nelze ani z tramvaje

ani z kočáru, natož z bicyklu či ze segwaye.

Častým literárním prostředím je vedle městského centra také periferie či semiperiferie. Periferie v sobě nese napětí přechodu od města k volné krajině. Periferie je vlastně o posledním domě nebo poslední ulici města. Periferie je o přežívání stop něčeho mizejícího. Většina měst na světě roste, proto jejich periferie mizí a jsou obklíčovány novými pseudocentry – obchodními či industriálními.

A proč je město tak oblíbeným literárním prostředím? Protože je v něm řád i neřest (dábel či neřád). A to je odvěké pikantní napětí uvnitř měst – paradox, který dokáže ozvláštnit literární dílo.

RaŠ

DO HLUBIN SEVERSKÝCH DĚJIN

Sjóň a Kim Leine

Mimořádně velkému zájmu návštěvníků veletrhu Svět knihy Praha se v sobotu těšila debata se skandinávskými autory souhrnně nazvaná **Do hlubin severských dějin**. Finská spisovatelka **Katja Kettu**, její islandský kolega **Sjóň** a dánský autor **Kim Leine** představili své aktuální tituly, ale zároveň poodhalili i zákulisí jejich zrodu.

Zahraniční pohled na naše nakladatelské prostředí

Veletrh nejsou jen nekonečné komíny nabízených knih na pultech desítek stánků, které dohromady tvoří dlouhé knižní ulice. Je to i příležitost něco zajímavého se dozvědět, například jak zahraničí vnímá naše nakladatelské prostředí. Právě na toto téma pohovořil **ANDREW NURNBERG**, přední britský literární agent, zastupující na našem trhu řadu velkých britských, amerických i dalších nakladatelských domů, stejně jako mnohé nezávislé autory. Mezi nimi i jednoho českého – **Michaela Žantovského**. Do Prahy přijel oslavit 20. výročí založení své české pobočky.

V úvodu své přednášky se dotkl historie profese literárního agenta. Ta se začala ve větší míře objevovat zhruba před sto lety. S nástupem literárních agentů se autoři mohli přestat dohadovat s nakladateli o svých právech a o výši honoráře a věnovat se jen své literární činnosti. Zato nakladatelé si museli zvyknout na vyšší tlak ze strany agentů, takže s velkou radostí jejich rozmach nevívali. Sám Andrew Nurnberg vstoupil na pole této profese v roce 1977. To byla doba, kdy se literární události dostávaly do Čech často i se zpožděním celé jedné generace. Dnes se významné světové knižní počiny u nás vydávají zároveň či s minimálním zpožděním.

A jak vidí světoví autoři, které Andrew Nurnberg zastupuje, český knižní trh? Zajímají se vůbec o to, zda vyjde český překlad jejich knihy? Většinou ano. České literární prostředí je pro ně trochu exotické, ale rozhodně o něm mají povědomí. Informace, že jejich kniha vyjde v češtině, pro ně většinou představuje velmi příjemnou zprávu, která jim stojí i za trochu osobního zájmu. Někdy dokonce většího než u zavedených knižních trhů, jako je třeba německý.

A co zahraniční autoři očekávají od svých českých nakladatelů? Předně je to respekt k licenci, včasné honorářové vyrovnání. Ale to zdaleka není vše. Autor rád vidí svoji knihu vytištěnou. Ale ještě raději ji vidí dobře promovanou a v konečném důsledku i dobře prodávanou. Rozhodně má smysl zahraničního autora prostřednictvím literárního agenta informovat o okolnostech vydání jeho knihy. A také o osobě překladatele a překladu samotném. Každý autor rád odsouhlasí obálku své knihy. Vždyť ta reprezentuje jeho osobnost na cizím knižním trhu. Proto i tomu stojí za to věnovat trochu energie.

Závěrem přednášky byl položen dotaz, jaké jsou zahraniční zkušenosti s trhem s nenapsanými knihami. U beletrie má šanci prodát ještě nenapsanou knihu jenom zavedený a renomovaný autor. U non-fiction literatury lze nenapsanou knihu prodat jen na základě konceptu. Ovšem ne konceptu na pár bodů či jednu stránku, ale na dvacet stránek, ideálně s napsanou ukázkovou kapitolou. Nicméně nákup nenapsaných knih dává smysl. Řeší se tím například případy, u kterých je třeba zpracovat podrobné rešerše.

RaŠ

Sandra Brown: Mám ráda kovboje a muže z Jihu

Jedna ze zahraničních hvězd knižního veletrhu – **Sandra Brown** – se se svými čtenáři (a zejména čtenářkami) setkala v sobotu odpoledne ve Velkém sále. Autorka nejprve povyprávěla, odkud čerpala inspiraci pro svoji v Čechách nedávno vydanou knihu *Reportér*.

Ve Spojených státech mají instituci, jejímž posláním je starat se o zábavu amerických vojáků rozptýlených po různých misích po světě. A tato instituce dostala nápad přivést vojákům bojujícím v Afghánistánu několik amerických spisovatelů. Sandra byla oslovena do této delegace a strávila v této zemi celý týden, kdy byla vrtulníkem převážena z jedné základny na druhou. Setkala se se spoustou vojáků, kteří jí vyjadřovali vděk za to, že za nimi přijela, ale ona si velmi brzy uvědomila, že spíše ona by měla být vděčná jim. Dozvěděla se o různých příbězích i situacích a osobně ji zaujalo téma post stresového syndromu. Odtud už byl jen krok k vytvoření postavy Dawsona Scotta. Jak totiž přiznala, v jejím případě „nápady přicházejí s postavou“. Zdrojem její inspirace pro každou další knihu může být třeba i jen kousek dialogu nebo útržek nějaké situace s konkrétní postavou, které už potom rozvine na plochu románu. Tyto inspirace často čerpá z různých zpráv, neboť je posedlá sledováním nejrůznějších zpravodajských relací, které poslouchá společně se svým manželem Michaellem. Zřejmě je to po zůstatek jejího dřívějšího působení v televizních stanicích, kde

se nejdříve objevovala jako rosníčka a později právě jako reportérka.

Nezbytnou součástí jejích románů je ovšem milostná zápletky. Sandra má obecně ráda dramatické situace a děje, protože se dají zpracovávat do příběhů. A mezi takové dramatické situace řadí i osobní sblížení dvou lidí. Vztah vnímá jako napětí, zejména pro nezbytné překonávání překážek. Prostě láska a drama se v jejím pojetí doplňují a podporují.

Na této autorské strategii je pravděpodobně hodně pravdy, neboť Sandra Brown je celosvětově čtenou spisovatelkou. Vydala přes šedesát knih a byla již přeložena do 33 jazyků. V Čechách je její dvorní překladatelkou Marie Válková, která u Sandry Brown ocenila, že ve

svém literárním vyprávění má smysl pro doslova filmový střih scén. Situace si umí mistrně připravit, načež je následně odlehčí, aby dospěla k silnému vyvrcholení. Podle jejích knih už byly natočeny čtyři filmy.

Veletržní listy položily Sandře Brown dotaz právě na její zkušenost s adaptováním jejích příběhů pro film. Jak je spokojená s výsledkem? Má možnost ovlivnit podobu scénářů? Sandra připustila, že výslednou podobou filmů byla poněkud zklamána. Na vzniku scénářů se nepodílí, to přenechává profesionálním scenáristům, k jejichž práci má hluboký respekt. U dosud posledního čtvrtého filmu se sama stala kreativní producentkou, takže měla už mnohem větší příležitost filmový výsledek ovlivnit. Přiznala se, že její ovlivňování šlo zejména tím směrem, aby se scénář vracel co nejvíce k originálním dialogům tam, kde se od nich profesionální scenáristé zbytečně odchýlili.

Závěrem byla Sandra Brown dotázána, zda má čas cestovat a zda cestuje ráda. Cestuje ráda – je to zdroj její inspirace k psaní. Ale nemusí cestovat tolik, protože stát Texas, ze kterého pochází a ve kterém bydlí, je natolik zvláštní a specifický, že každý výlet byt jen do sousedního státu USA je pro ni natolik exotický, jako by cestovala velmi daleko. Ale ona má ráda Texas, jeho kulturu i jedinečný styl života v něm. Je na Texas hrdá. Jak na závěr přiznala: „Mám ráda kovboje a muže z Jihu“.

RaŠ

Literatura na útěku aneb Specifika arabské literatury

Beseda britské překladatelky **ALICE GUTHRIE** se dvěma arabsky píšícími spisovatelkami dostala název *Literatura na útěku*. Název sice evokoval dojem, že autorky jsou účastnice současné migrační vlny, ale tak tomu není. Obě spisovatelky, tedy Libanonka **IMAN HUMAYDAN** a Syřanka **RASHA ABBAS**, se do Evropy dostaly poněkud jiným způsobem.

Rasha Abbas debutovala povídkovou sbírkou *Adam nesnáší televizi* v roce 2008 ještě v Damašku. Do Evropy se dostala v rámci svých postgraduálních studií. V současné době žije v Berlíně, kde se věnuje i studiu německého jazyka, který ovšem ještě zdaleka neovládá. Poznání jeho základů ji inspirovalo k napsání sbírky drze satirických povídek nazvané *Jak byla vynalezena němčina*, ve které pohledem cizinky poukazuje na různé aspekty současné německé společnosti. Rasha si uvědomuje, jak je to z její strany ošidný počín. Němci si celkem oprávněně mohou říci: Tak my je sem pustíme a oni si pak z nás dělají srandu. Ale takové hodnocení je projevem, že na tvorbu arabských autorů není nahlíženo neodvisle od mnoha determinujících faktů. Každé jejich dílo je předně vnímáno jako arabské, dále napsané ženou, navíc arabskou ženou, a k tomu

ještě zrovna ze Sýrie. A všechny tyto atributy jako by byly důležitější než dílo samo. Přitom ona své povídky psala primárně pro německé publikum. Psala je sice arabsky, ale původně byly vydány v německém překladu. Teprve nyní se chystá jejich vydání v arabštině, které ovšem musí být významně přepracováno, protože řada z popsanych věcí je do arabského světa prostě nepřenositelná.

Iman Humaydan je na poli literatury už zavedenější autorkou. Její romány byly přeloženy do francouzštiny, němčiny, angličtiny, italštiny a holandštiny. Ona sama pochází z Libanonu. Studovala řadu anglických škol od Bejrútu po Británii, až se zamilovala do francouzštiny (jazyka jí do té doby neznámého) v podání muže, kterého si vzala a odešla s ním do Paříže, kde nyní žije a tvoří. Nevnímá to tak, že by žila v exilu, neboť se každé tři měsí-

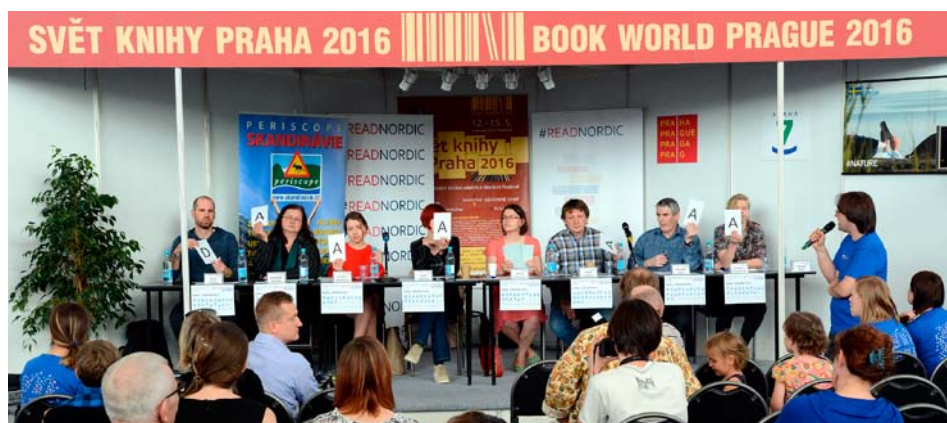
ce vrací do Libanonu, kde působí od roku 2015 jako prezidentka PEN klubu. Pařížský kulturní život je pro její uměleckou dráhu nicméně velice důležitý. Navzdory tomu, že je usazena v Paříži, píše arabsky a ztvárňuje libanonská témata. V jednom ze svých románů se vrací ke svým předkům do první poloviny 20. století a všímá si zejména nelehkého postavení arabských žen v době občanské války, kdy byly vystavovány téměř nepřetržitěmu násilí, pokřivení rodinných vztahů a destrukce citových vazeb. Popisuje, že toto nedůstojné postavení žen bylo způsobováno tradičním systémem, který postupoval celou výchovou od rodiny po školu. Ale i Iman Humaydan je přesvědčena, že na její dílo by mělo být nahlíženo jen jako na literaturu, bez nálepek příslušnosti k arabské literatuře či literatuře psané arabskými ženami.

Obě autorky se shodly, že i když žijí a tvoří mimo zemi svého původu, mají mnohem větší snahu se zajímat o dění ve své domovině a promítat ho do svých děl. Obě si také postesklly, že v Evropě je stále velmi malý zájem o arabsky psanou literaturu ve srovnání například latinskoamerickou nebo japonskou. To se sice poněkud zlepšilo po arabském jaru, ovšem aby evropští nakladatelé arabskou literaturu prodali, musí přeložená díla stále prezentovat zjednodušujícími zkratkami. Jednou velice zakofeněnou je například ta, že literatura psaná arabskými spisovateli by měla popisovat arabskou současnost jen jako mizérii. Rasha Abbas i Iman Humaydan to však odmítají, byť chápou, že si to vyžaduje přesycený evropský knižní trh.

RaŠ

Severská čtenářská výzva

Vědomostní soutěž v rámci kampaně #ReadNordic vyvrcholila na veletrhu napínavým finálovým kolem, do něhož se probojovalo osm milovníků severské literatury.

Ve finále se sešli Pavel Soušek, Kateřina Soudná, Lenka Jandová, Marie Musilová, Tomáš Nežádal, Bohumil Bula, Michaela Šrámková, Patricie Startlová a Michal Švec, který soutěž moderoval.

V prvním kole na ně čekalo dvacet záluďných otázek na téma nejen severské literatu-

ry, ale i zeměpisu a obecných znalostí. Vedle jednodušších otázek, jako například: Která ze severských zemí není království nebo Jak se nazývá hlavní město Islandu, přišly i náročnější, jež soutěžícím pořádně zamotaly hlavu. Tak schválně, věděli byste, jak se nazývá nejvyšší vrchol Skandinávie, ve kterém severským jazy-

ce se spisovatel řekne rithöfundur nebo kolik Nobelových cen dosud posbírali severští spisovatelé? Došlo i na takové záluďnosti, jako na správnou výslovnost jména spisovatele Jo Nesbø, které většina českých čtenářů komolí. Správná odpověď je Jú nikoli Jo, jak nesprávně odpověděla i část soutěžících.

Po finálovém kole následovalo superfinále, do něhož se probojovali Tomáš Nežádal, Pavel Soušek a Bohumil Bula. Čekalo na ně deset náročných otázek, např. Jaké cirkusové zvíře se stane členem gangu v knize Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel od Jonase Jonassona? Byl to kůň, lev, slon nebo tygr? Správná odpověď byla slon. A znali byste odpověď na otázku: Jaké mléko pije hlavní hrdina knihy Doppler od Erlenda Loea? Správná odpověď je nízkotučné.

Po napínavém souboji se vítězem soutěže stal **Tomáš Nežádal**, který získal zájezd do Skandinávie. Ani další finalisté nepřišli zkrátka a odnesli si hodnotné ceny jako např. lyže, dárkové poukazy, jídelní set, lampu a další zajímavé dárky od firem a podnikatelů obchodujících se severskými zeměmi. Letošní soutěž je tedy za námi a můžeme říct, že byla velmi úspěšná. JM

Temná severská budoucnost

Letošní veletrh představuje návštěvníkům to nejlepší z literatury severských zemí. Proto nemohla chybět beseda s představiteli žánru, který má na Severu silné kořeny – dystopické sci-fi. Ve Velkém sále vystoupili Dán **KASPAR COLLING NIELSEN** a jeho finští kolegové **JOHANNA SINISALO** a **ANTII TUOMAINEN**.

Knihy této trojice předpovídají nepříliš vzdálenou budoucnost, kde svět je temný, rozervaný válkami a katastrofami a jeho obyvatelé musí tvrdě bojovat o přežití. Děj se často odehrává v kulísách současné Evropy, která je však změněná k nepoznání. Opravdu si takto představují autoři naši budoucnost? „Ano, náš region kráčí vstříc velké krizi“, říká Nielsen, podepsaný pod dílem Dánská občanská válka 2018–2024. „Již brzy možná přijde doba, kdy Evropa nebude tím bohatým kouskem světa, jako je nyní“, dodává. Podobný pohled má i Antii Tuomainen, známý svým románem Léčitel. „Takový svět je pro mě snadné vytvořit. Všechny mé příběhy mají reálné základy. Navíc už přede mnou tu bylo mnoho autorů, píšících o konci světa. Jsem jen dalším jejich pokračovatelem, dalším článkem řetězu.“

Johanna Sinisalo

Pokud se bavíme o dystopické sci-fi, dochází v posledních letech k zajímavému posunu. Mnoho spisovatelů přestává psát díla, kde by hlavní důraz byl kladen na vědu a techniku. Místo toho se přiklání spíše k žánru společenské sci-fi, který upřednostňuje téma sociálních problémů. „Dnes už víme, že technický pokrok se zbrzdí, ne-li zastavuje. Proto je příklon k společenské sci-fi pochopitelný“, říká Johanna Sinisalo, autorka románu Jádru Slunce. Její krajan Tuomainen dokonce odmítá označení sci-fi spisovatele. Všichni tři hosté však jsou přesvědčeni o aktuálnosti tohoto směru tvorby. „Dnes ve světě dochází k mnoha proměnám a možná je pro nás snazší porozumět současnosti tím, že budeme psát o tom, co může nastat“, vysvětluje Kaspar Nielsen.

A vidí snad autoři nějaký způsob, jak by bylo možné se temné budoucnosti vyhnout? „My všichni řešíme spousty zbytečných věcí, například migrační krizi, aniž bychom řešili opravdové problémy. Stav klimatu a naše eko-

nomická slabost, to jsou ty věci, kterým se musíme věnovat“, tvrdí Nielsen. Obdobný pohled má i Sinisalo: „Ano, musíme si uvědomit, že změny klimatu jsou velmi vážné a mají svůj podíl i na probíhající migrační vlně. Ale řešení nemohou hledat spisovatelé. My jsme ti, kteří kladou otázky, neodpovídáme na ně.“ Nejjednodušší řešení však nabídl Antii Tuomainen. „Největší naší nadějí je rozum. Kéž by ho evropské představitelé používali častěji!“

OŠ

DUNAJ NA VLTAVĚ

Čtvrtý ročník soutěže Dunaj na Vltavě, kde si amatérští překladatelé museli poradit se záluďnostmi slovenského jazyka, vyhrála **Hana Dvořáková**. Jak sama uvedla, slovenština je její nejmilovanější jazyk.

Kaspar Colling Nielsen

Fantastický svět Asterionu

Na závěr veletrhu mohli návštěvníci nahlédnout do fiktivního světa Asterionu plného hrdinů a temných bohů. Představit jej do Sálu fantasy & sci-fi přišly spisovatelky **HANINA VESELÁ, LUCIE LUKAČOVIČOVÁ** a **KRISTINA HAIDINGEROVÁ**.

Kristina Haidingerová, Lucie Lukačovičová a Hanina Veselá

Asterion je český fiktivní svět, který byl vytvořen na konci minulého tisíciletí pro potřeby hráčů Dračího doupěte. Je zasazen do raně novověkých kulís, kde však vládou chladné zbraně a magie. Za šestnáct let svého vývoje si získal širokou základnu fanoušků a byl velmi podrobně rozpracován. Pro potřeby stolních her vyšlo čtrnáct modulů, popisujících pravidla a zákonitosti tohoto univerza. Početná je však i řada knižních titulů, zabývajících se hrdiny dvou asterionských kontinentů. Zastřešuje ji nakladatelství Mytago, ve kterém vyšla i poslední sbírka Marellion. Do té přispěla svým příběhem i Hanina Veselá, která píše o prostoročké psionice Magnolii. Výtvarně zpracování pro její knihu *Drak bere vše* vytvořila Kristina Haidingerová, která tak poprvé přišla do styku se světem Asterionu. „Pro mě to byl spíše takový experiment,“ říká ilustrátorka, která je však známá i díky psaní hororů.

Kladných ohlasů se dočkal například její upířský román *Ti nepohřbení*.

Autorky představily také knižní řadu *Hry s příběhem*. Tato edice si klade za cíl přiblížit čtenářům různé české herní světy. Vyšly v ní již dva sborníky příběhů, tematicky zaměřené na válečníky (*Ocel a krev*) a zloděje a nájemné vrahy (*Zločin a trest*). Nyní se připravuje díl o druidech a přírodní magii s podtitulem *Volání divočiny*. Do něj přispěla i Lucie Lukačovičová svou povídkou *Tropický kraj divů*.

Za zmínku také stojí projekt asterionských „kolibříků“ – miniaturních knížek, které se vejdou do opravdu každé kapsy. Nakladatelství Mytago zatím v této podobě vydalo příběh Haniny Veselé *Slza pro dračího pána*. V edici *Půlčik*, jak se tato série oficiálně jmenuje, vyjdou brzy i další dvě knížky, pojmenované *Vločka v plamenech* a *Louskáček*.

OŠ

Ceny akademie SFFH za rok 2015

Letos proběhl již dvacátý první ročník předávání Cen Akademie science fiction, fantasy a hororu. Cenu za dlouholetou práci pro sci-fi získali **Richard Podaný** a **Karel Zeman** in memoriam. Knihou roku se stala *Existence* spisovatele **Davidy Brina**, kterou vydalo nakladatelství Triton. Oceněnými v dalších kategoriích se stali:

- Nejlepší sci-fi – **Jeff VanderMeer: Anihilace**
- Nejlepší fantasy a horor – **Ben Aaronovitch: Řeky Londýna**
- Nejlepší povídka – **Petr Heteša: Psi oči**
- Nejlepší původní česká nebo slovenská kniha – **Pavel Rencín: Vězněná**
- Nejlepší překlad – **Petr Kotrle** za překlad knihy *Anihilace*
- Nejlepší dílo domácího výtvarníka – **Kateřina Bažantová** za zpracování knihy *Řeky Londýna*
- Nejlepší internetové médium – **XB-1**
- Počin roku – **Linda Zeman-Spaleny** a **Ludmila Zemanová** za monografii **Karel Zeman a jeho kouzelný svět**
- Nejlepší nakladatelství – **Argo**
- Nejlepší povídková kniha – **S. T. Joshi: Černá křídla Cthulhu 2**

OŠ

Cenu za počin roku převzala Ludmila Zemanová, dcera Karla Zemana.

Deset let agenta JFK

Zdá se to až neuvěřitelné, ale knižní řada **Agent John Francis Kovář** letos slaví deset let své existence, a rozhodně ji nedochází dech! O dobrodružstvích šarmantního cestovatele do paralelních světů přišli vyprávět jeho tvůrci **Jiří Walker Procházka** a **Miroslav Žamboch**. Pozvání přijali také autoři několika dílů této série **Františka Vrbenská, Vlado Riša, Jan Kotouč** a **Libor Machala**.

Agent John Francis Kovář je řada kratších románů a sborníků povídek, která jako by popírala zákonitosti malého českého fantasy trhu. Již celou dekádu vycházejí její jednotlivé díly a stále dokáže udržet zájem čtenářů. Takový úspěch byl na jejím začátku nemyslitelný. „Všechna vydavatelství, která jsme obešli, to považovala za příliš velké riziko,“ říká Jiří W. Procházka, „nikdo nevěřil, že se zcela česká série může uchytit. Každý po nás chtěl, ať raději napíšeme jenom jeden nebo dva romány. Až v nakladatelství Triton nám řekli, že to s námi dva roky zkusí.“

Postupem času se začal rozšiřovat tým autorů. Svou šanci dostali nejen zástupci starší generace, ale i mladí spisovatelé. I tím je tento projekt zajímavý, propojuje velkou část české

fantasy scény. I přes množství tvůrců však příběhy působí konzistentně. To autoři přičítají tomu, že hlavní postavy byly od počátku dobře rozpracované, a navíc existuje široká sada pravidel, jak by si měli spisovatelé při rozšiřování příběhového univerza počínat. Propracovaný je i způsob likvidace hrdinů, tak aby měla série pořád spád a nezahltla se.

A co je plánováno na nejbližší budoucnost?

Cenzura kolem nás i v nás

Na letošním veletrhu se sešel i FITES, tedy Filmový a televizní svaz, aby v Autorském sále uspořádal svůj jubilejní osmdesátý Čtvrtletník. Čtvrtletníky FITESu jsou diskuze s renomovanými odborníky, které zevrubně proberou vždy jedno určité téma, které je neuralgické pro obec filmových a televizních tvůrců. Pro veletržní diskusi bylo zvoleno téma cenzury.

Jan Bednář, Ivan Biela, Adam Černý, Vlastimil Venclík a Stefan Segi

Pod moderátorským dohledem režiséra **Ivana Biela** se nad tímto tématem hlouběji zamysleli teatrolog **Vladimír Just**, předseda rady ČT **Jan Bednář**, předseda Syndikátu novinářů **Adam Černý**, režisér **Vlastimil Venclík** a literární vědec **Stefan Segi**. Ten uvedl, že výskyt slova cenzura vrcholil v českém jazyce v letech 1989 a 1990. Pak se toto slovo z jazyka téměř vytratilo a znovu se začalo výrazněji objevovat kolem roku 2002 a jeho výskyt lehce vzrůstal dodnes. Znamená to, že tento pojem je v dnešní realitě nějakým způsobem živý.

Dvouhodinová diskuse ve svých závěrech dospěla k tomu, že vlastně lze rozpoznat tři základní podoby cenzury. První z nich je cenzura institucionalizovaná, zakotvená v právním systému a vykonávaná cenzorskými úřady. Ta má v našem prostředí dlouholetou historickou tradici od Habsburské monarchie přes německou okupaci až po komunistický režim. Kdy byla cenzura nejdříve reprezentována Hlavní správou tiskového dozoru, a po čtyřměsíční svobodě slova v roce 1968 pak nově vytvořeným Federálním úřadem pro tisk a informace. Tento druh cenzury byl nakonec označen za nejméně devastující, protože byl veřejně přiznaný a čitelný. V našem dnešním politickém systému již neexistuje.

Druhou podobou je pak skrytá cenzura. Ta

se v západních zemích začala objevovat na přelomu 80. a 90. let v souvislosti s objevením pojmu politické korektnosti. Najednou není slušné ani přípustné o určitých věcech veřejně mluvit (témata rasové diskriminace, vyzývání k násilí či potlačování svobod apod.). Ovšem je požadavek politické korektnosti cenzurou? Do jisté míry ano, byť je motivován ušlechtilými účely – zejména společenskou odpovědností. Ovšem skrytá cenzura se projevuje nejrozumnějšími dalšími způsoby. Například dnes už nelze nezávisle informovat o událostech z válečných konfliktů. Válečný reportér se nemůže volně pohybovat po současných bojištích, a tak může referovat jen o tom, kam ho vojáci z jeho vojenského bloku dovezou a co mu ukáží. Je tedy manipulován ve prospěch určitého pohledu na realitu a jeho výkladu. Znaky cenzury mohou mít i třeba grantová řízení, kdy nepohodlné záměry prostě nezískají prostředky, tím se v mnoha případech prakticky znemožní jejich vznik. Tyto projevy cenzury však nejsou ukotveny v žádných pravidlech, jsou neodsouditelné, a proto velmi nebezpečné.

Třetí formou cenzury je autocenzura. Ta se dnes navozuje zejména strachem ze ztráty zaměstnání. Řada lidí volí cestu nejmenšího odporu a nepálí si prsty. Přinese-li nějaké téma v určitém médiu problém, začnou se dal-

ODKAZ VÁCLAVA HAVLA ŽIVÝ A HMATATELNÝ

V sobotu dopoledne představili pracovníci Knihovny Václava Havla **Anna Freimanová** a **Martin Vidlák** aktuální počiny, jimiž tato instituce pečuje o Havlovův odkaz. Téma je o to významnější s ohledem na letošní nedožitý osmdesátý tohoto mimořádného myslitele, dramatika, spisovatele a politika. Anna Freimanová připomněla jednotlivé ediční řady a rovněž souhrnnou publikaci předrevolučních esejů *Moc bezmocných*, velmi vhodnou zejména pro studenty. Z novinek představila právě vydaný scénář Pavla Juráčka *Postava* k podpírání. Knihu Zdeňka Lukeše *Praha Václava Havla*, mapující konkrétní místa v metropoli, spjatá s Havlovým životem, a zejména pak zajímavou publikaci *Gauneři z Horních Počernic*. Ta bohatě slovně i obrazově dokumentuje světovou premiéru Havlovy Žebrácké opery v amatérském nastudování v roce 1975 v divadelním sále hospody U Čelíkovských v Horních Počernicích. Martin Vidlák přiblížil přítomným, jak probíhá souhrnné vydávání některých *Hovorů v Lánech*. Knižně se prozatím objevily tři díly, shrnující období od roku 1990 do poloviny roku 1992, a pracuje se na dalších částech, které však budou zveřejňovány elektronicky. Zcela vyloučeno ovšem není ani vydání zvukové.

ik

ší autoři tomuto tématu vyhýbat. I tato forma cenzury významně oslabuje sílu a poslání médií ve společnosti.

Závěrem Stefan Segi uvedl, že existuje jedna cílová skupina, vůči které společnost vystupuje značně cenzursky, a to jsou děti. Počínaje výběrem ukázek do slabikáře přes zpracování učebnic až po označování pořadů v televizi, to všechno jsou cenzorské zásahy, byť jejich motivace je v drtivé většině případů smysluplná a oprávněná.

RaŠ

Soutěž o nejlepší recenzi

Slavnostní vyhlášení soutěže středoškoláků o nejlepší recenzi na severskou knihu proběhlo za účasti hvězdných autorských osobností Severu.

Pozoruhodný svět Warcraftu

Úvod sobotního programu patřil na veletrhu legendárnímu universu Warcraft. To se v posledních měsících dostává do popředí celé fantasy scény, protože se blíží dlouho očekávaná premiéra velkofilmu Warcraft: První střet. Čeští diváci si jej budou moci vychutnat v červnu a fanouškovská komunita napjatě doufá, že se tvůrcům podaří kvalitně adaptovat svět, který známe z knih a počítačových her.

Na besedě vystoupili **LIBOR MARCHLÍK**, majitel nakladatelství Fantom Print, **PETR LI-TOŠ**, zastupující Crew, **MIKOLÁŠ TUČEK**, známý z televizního pořadu Re-Play a **JAKUB MERC**, redaktor časopisu Pevnost. I oni se filmové adaptace nemohou dočkat. „Na trhu je díra, která zde zbyla po Tolkienovi. Další Pán prstenů už nebude, ale diváci čekají na nějakou opravdu velkou fantasy,” říká Tuček. „Společnost Blizzard, která za filmem stojí, naštěstí velké projekty opravdu umí,” dodává.

S filmem přímo souvisí i zbrusu nová kniha, kterou hosté na této besedě pokřtili. Warcraft: Durotan dějem předchází film a působí tak jako příjemné zpestření při čekání na pre-

miéru. Novinka je vydávána nakladatelstvím Fantom Print a prodejní výsledky vypadají více než dobře. „Je to naše nejprodávanější kniha a máme s ní zaděláno na bestseller,” říká Libor Marchlík. Toto dílo však přináší i trochu kontroverze. Jeho děj již byl zpracován knihou Warcraft: Zrod Hordy a navíc mění některé události tak, aby se přiblížil právě novému filmu. Zdá se však, že čeští čtenáři se s několika skřípajícími pasážemi dokázali vyrovnat.

Durotan ovšem není jediná knižní novinka, na kterou se čtenáři mohou těšit. V červnu vychází první díl trilogie World of Warcraft: Kroniky. Ten vydá nakladatelství Crew ve spolupráci s Fantom Printem a bude se jednat o výtvarně exkluzivní knihu, shrnující historii světa Warcraftu od samotného vzniku až po Temný portál. Ve světě se toto dílo setkává s velmi kladnou odezvou a tuzemské čtenáře navíc čeká příjemný bonus. „Náš překlad do češtiny chválí i samotné studio Blizzard, které jej ohodnotilo devadesáti sedmi body ze sta. Knihu vydáme na kvalitním křídovém papíru,” vyzdvihuje kroniku Petr Litoš.

OS

Žijeme tu s vámi

Sobotní podvečer patřil v Malém sále setkání autorů, jejichž mateřským jazykem není čeština, ale přesto v ní publikují.

Jelena Čirič, Alenka Jensterie-Doležalová, Jorge Zuñiga Pavlov, Stephen Fisher a jako zvláštní host básník českého a chorvatského původu Adam Borzič se pod taktovkou Micea Dana Dutý svěřili návštěvníkům veletrhu se svými pocity z psaní v češtině. Každý z nich se v naší zemi ocitl z jiných důvodů, ale všechny spojuje záliba v češtině, která se jim postupně vryla pod kůži. „Už češtinu cítím, je to jiné než dřív. Když začínám překládat své básně z rodné slovinštiny do češtiny, tak se mi stává, že jsou to náhle originály, že se báseň úplně změní, protože jí v češtině cítím jinak,” vysvětlovala Alenka Jensterie-Doležalová. „Žiju tady už skoro třicet let, je to víc než doma v Chile,” přiznal Jorge Zuñiga Pavlov a češtinou s příjemným přízvukem přečetl svůj fejeton reflektující na současnou uprchlickou krizi, v němž složil hold Kafkovi jako vizionáři věcí budoucích. Jelena Čirič přečetla své básně v češtině a zároveň vyslovila přání, aby byla vytvořena platforma překladatelů, protože s překlady z a do slovinštiny je v Česku trochu problém. I ostatní autoři pak přečetli své práce v češtině a byli za to odměněni velkým potleskem. JM

Alenka Jensterie-Doležalová, Stephen Fisher

Setkání s Josteinem Gaarderem

V sobotu odpoledne proběhla beseda se světoznámým norským spisovatelem, autorem bestselleru *Sofiin svět* a celé řady úspěšných knih pro děti a mládež i románů pro dospělé.

České bestsellery

Nejprodávanější knižní novinky za uplynulý kalendářní rok byly už posedmnácté slavnostně vyhlášeny ve Velkém sále Průmyslového paláce.

V kategorii Česká literatura pro děti a mládež zvítězily *Ezopovy bajky Jiřího Žáčka* a *Adolfa Borna*, které vydalo nakladatelství Slovart, s.r.o. V kategorii Překladová literatura pro děti a mládež si cenu odnesl *Deník malého poseroutky: Výlet za všechny peníze* autora Jeffa Kenneye, který vydalo nakladatelství Cooboo, člen mediální skupiny Albatros Media a.s. Kategorii Fenomén roku – omalovánky pro dospělé ovládly *Antistresové omalovánky pro dospělé* autorem Jolany Daňkové a Lenky Trégllové, které na trh přineslo vydavatelství Grada Publishing, a.s. V kategorii Kuchařky zvítězily *Rychlovky a chutnovky Břicháče Toma* autora Tomáše Kosatika. Kategorii Odborná a populární naučná literatura pro dospělé ovládlo *Retro ČS 2* od Michala Petrova, které vydalo na-

kladatelství JOTA. *Kniha Břicháč Tom Tomáše Kosatika* se stala nejprodávanější v kategorii Zdraví & životní styl a v kategorii Biografie si nejlépe vedla kniha *Jaroslava Kmenty Padrino Krejčíř – Gangster*. V kategorii Překladová beletrie pro dospělé se na první příčku prodejnosti vyšplhala *Dívka v pavoučí síti Davida Lagercrantz* od vydavatelství HOST.

Ve spolupráci s Audiotéka.cz bylo předáno i ocenění za nejúspěšnější audioknihu. Získal jej *Hedvábí*, kterého načetl Petr Oliva.

Cenu čtenářů si odnesla kniha *Mercedes Petr Švancara* autorů Petra Švancary a Moniky Čuhelové.

Hlavní cenu Český bestseller získal titul **VLASTIMILA VONDRUŠKY** s názvem **HUSITSKÁ EPOPEJ II.** JM

Buchty a loutky

Na motivy norské lidové pohádky *Na východ od slunce na západ od měsíce*, kterou v polovině 19. století zaznamenali **Peter Christen Asbjørnsen** a **Jørgen Moe** sehrál soubor pro děti přímo na výstavišti loutkové představení.

CENY ČESKÁ KNIHA ZA ROK 2015

Ve čtvrtek v pozdním odpolední proběhlo vyhlášení nových držitelů dvou cen udělovaných občanským sdružením **Cena Česká kniha**.

Laureátkou *Ceny Česká kniha za rok 2015* se stala **MARKÉTA BAŇKOVÁ** za knihu **Malířkost** vydanou nakladatelstvím Argo. Udělení této ceny by mělo autorce pomoci otevřít přístup na zahraniční knižní trhy.

Cenu čtenářů *České knihy za rok 2015*, o jejímž udělení se hlasuje na internetu, získává **TOMÁŠ ŠEBEK** za knihu **Mise Afghánistán**, vydanou nakladatelstvím Paseka. Oběma letošním laureátům blahopřejeme.

Mika Waltari a islám

Velmi zajímavou přednášku přichystala pro návštěvníky na sobotní odpoledne známá překladatelka a spisovatelka **MARKÉTA HEJHALOVÁ**.

Pod drobnohledem a v širších souvislostech se podívala, jak se ve svém díle dotkl tématu islámu slavný finský autor historických románů Mika Waltari. Zmiňované téma se rozdílnou měrou objevuje ve čtveřici jeho knižních titulů *Pád Cařihradu* a *Temný anděl*, zejména však v ranějším dvojrománu z let 1948–1949 *Krvavá lázeň* a *Šťastná hvězda*.

Sám Waltari coby praktikující luterán se nevěnoval studiu islámu z hlubšího hlediska ale spíše jako jednomu z náboženství, které se oproti asketickému luteránství vykazují větší okázalostí a pompou. Zatímco *Krvavá lázeň* (stejně jako román následující situovaný do 16. století) se zabývá především mocenskými a náboženskými rozpory křesťanské Evropy, naznačuje *Šťastná hvězda* zpočátku jistou náklonnost k islámu. Spolu s ústředním hrdinou ovšem si autor v průběhu upřesňuje svůj názor. „Islám nikoho k ničemu nenutí a může si svobodně vybrat, zda přijít o hlavu nebo si na ní nasadit turban.“ Podle podrobného rozboru Markéty Hejhalové odráží dílo postoje spisovatele v poválečném období, rozčarování z historického vývoje Finska, které po dvojici konfliktů se Sovětským svazem do značné míry přijal poslušnou levicovou doktrínu. V očích dobové finské literární kritiky se předválečná celebrita Waltari stal spíše autorem dobrodružných románů, což je názor, který do značné míry přetrvával až do okázalého 100. výročí spisovatelova narození v roce 2008. Do románů z „islámského období“ Waltari projektoval svou rostoucí nechuť k ideologiím a cílené propagandě, která se snaží vnutit „hloupému“ občanovi šťastný život za každou cenu. I v tom tkví nadčasovost Waltariho díla. ik

Ceny Miroslava Ivanova uděleny už po šestnácté

K veletrhu Svět knihy již tradičně patří vyhlášení Cen Miroslava Ivanova za literaturu faktu. Do soutěže se letos přihlásilo 16 nakladatelů, kteří dohromady přinesli 71 titulů, z toho 9 bylo v soutěžní kategorii do 39 let a 16 v regionální soutěži. Dále se vybíralo z velkého množství publicistických příspěvků.

V kategorii *Regionální Ceny Miroslava Ivanova* bylo uděleno několik cen a premií. Hlavní cenu

získal **Václav Vokolek** za knihu **Posvátná místa středních Čech**.

V kategorii *Ceny Miroslava Ivanova a Města Jaroměř-Josefov za literaturu faktu* byla opět udělena řada čestných uznání a premií, přičemž cena za *trvalý přínos české a slovenské literatury faktu* připadla **Antonu Hykischovi** a cenu za *celoživotní dílo* výboru Klubu autorů literatury faktu získal **Miroslav Kučera**. JM

Nejlepší mapy za rok 2015 oceněny

Česká kartografická společnost letos už poosmnácté ocenila nejlepší vydané mapy za předchozí rok. V kategorii **Atlasy, soubory a edice map** zvítězila **edice turistických map 1 : 40 000** společností SHOCart, spol. s r. o. V kategorii **Samostatná kartografická díla** uspěla mapa **Šumava – Lipno 1 : 25 000** společnosti Geodézie On Line, spol. s r. o. a v kategorii **Kartografická díla pro školy Školní atlas dnešního Česka** společnosti TERRA, spol. s r. o. V kategorii **Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu** je vítězem aplikace **Analýzy výškopisu** Českého úřadu zeměměřického a katastrálního. V kategorii **Kartografické výsledky studentských prací** pak Bc. Radek Barvíř (Univerzita Palackého v Olomouci) za práci **Implementace 3D tisku pro tvorbu fyzických modelů reliéfu a povrchu**.

Dvě zvláštní ocenění pak získala Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze za zajímavé kartografické zpracování problematiky sociálně prostorové diferenciace Česka a Prahy v historické perspektivě a Mapcentrum, spol. s r. o. za dlouhodobou propagaci kartografie formou pohádkových map. ik

INZERCE

INTERLINGVA - jazyk budoucnosti

Motto: "Je dobré mít jeden jazyk se kterým se domluvíme, ale nemělo by to být na úkor jedinečnosti jiných jazyků" Umberto Eco - rok 2000

Interlingva je jazyk pro komunikaci založený na latině, románských jazycích a angličtině. Gramatika je pravidelná a velmi jednoduchá. Je srozumitelná již na první pohled třetině populace Země. Studium interlingvy rozšiřujete i své znalosti dalších jazyků.

www.interlingua.com, www.interlingva.cz
email: info@interlingva.cz

INTERLINGUA - le lingua de futuro

Motto: "Il es ben haber un lingua con que nos pote comunicar, sed illo non deberea esser a costo del unicitate del altere linguas" Umberto Eco - anno 2000

Interlingua es le lingua pro communication basate super latin, romane linguas e anglese. Grammatica es regulare e multo simple. Il es comprehensibile jam a prime vista pro tertio de homines de Terra. Per studio del interlingua vos augmenta vostre sapientias de altere linguas.

www.interlingua.com, www.interlingva.cz
email: info@interlingva.cz

Praha – město s bohatou literární minulostí a rozmanitou literární současností

PRAHA MĚSTO LITERATURY je projekt, který spojuje více než 30 partnerských organizací z pražského literárního života a koordinuje členství Prahy v síti kreativních měst literatury UNESCO. Výstava v Paláci Lucerna představuje nejenom některé aktivity projektu a jeho partnery, ale samozřejmě i Prahu jako místo s bohatou literární minulostí a rozmanitou literární současností. Organizuje Městská knihovna v Praze. Výstava potrvá do 30. 5.

Potlesk pro Danu Kalinovou

2017
Těšíme se na vás
SVĚT KNIHY PRAHA
BOOK WORLD PRAGUE
11.–14. 5. 2017
Výstaviště Praha Holešovice

